

студентом спеціальної «Допомоги» при проведенні тесту на комп'ютері. Звісно, «вага» питання буде падати.

Розглянуті варіанти відповідей показують, що методи стандартизованого контролю мають базуватися на об'єктивних закономірностях виявлення, виміру і оцінці знань, при цьому способи відповідей студента можна використовувати при різних методиках контролю.

Розрахунок оцінки при таких методиках є досить складним, проте грамотне складання тестів та максимальне використання комп'ютерної техніки відкриває принципово нові можливості для врахування цілого комплексу різних характеристик студента та ефективного оцінювання навчального процесу.

О. М. Котикова, канд. пед. наук,
доцент кафедри педагогіки та психології

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ОЦІНКА: ГУМАНІСТИЧНІ ТРАДИЦІЇ

Оцінювальна діяльність педагога є невід'ємною складовою навчального процесу, яка здійснюється з метою виявлення стану знань, умінь і навичок учнів, а також сприяння розвитку особистості кожного учня як суб'єкта навчання.

Вітчизняна педагогіка та психологія мають давні традиції оцінювання знань, умінь і навичок в руслі гуманістичного підходу. Ці традиції пов'язані з іменами Г. Сковороди і К. Д. Ушинського, Г. Костюка і Д. І. Ніколенка, Б. Підласистого і Г. Підласого, Ш. Амонашвілі і В. Якуніна.

Проблеми психології педагогічного оцінювання розглядали у своїх працях Б. Ананьєв, Н. Ліпкіна, О. Татенко, О. Цурковський, Л. Шатирко.

Дедалі ширше вітчизняні педагоги та психологи звертаються до концептуальних засад, викладених у працях зарубіжних психологів гуманістичної орієнтації: А. Маслоу, К. Роджерса, А. Адлера та інших.

Компетентність педагога в галузі оцінювання учнів залежить значною мірою від його здатності до фасилітуючого викладання — такого, яке передбачає особистісно-зорієнтований підхід, підтримку учня, розвиток його здібностей, створення сприятливих умов для його саморозкриття.

Об'єктивність власне оцінки, вираженої в балах, досягається відповідністю критеріям оцінювання, визначеним нормативними до-

кументами, хоча і в цьому аспекті неможливо абсолютно позбутися суб'єктивності, зокрема вирішуючи в кожному окремому випадку необхідність «заохочувальної» бальної оцінки. Ефективність же оцінювання, вираженого словесно, рухово, інтонаційно значною мірою залежить від спрямованості особистості педагога, його гуманістичної налаштованості. Важливу роль у прийнятті рішення педагогом щодо представленості такого оцінювання має володіння недирективними засобами психолого-педагогічного впливу.

До недирективних (препозитивних) засобів психолого-педагогічного впливу відносять: переконування, навіювання, приклад та інші.

Значущість фасилітуючого сугестивного впливу підтверджується багатьма психологічними дослідженнями, зокрема Р. Бернс «Я — концепція і виховання», де наводяться результати подальшої успішної навчання учнів, які отримали три види оцінювання:

а) позитивне; б) негативне із підтримкою, в) негативне без підтримки. Ці результати оцінювання здібностей учнів до навчання мов не були абсолютно об'єктивними, здібності всі учні мали приблизно однакові, проте, надалі успіхи в групах «а» і «б» суттєво не відрізнялися, а в групі «в» значно знизилися, оскільки сприяли заниженню самооцінки учнів, підсилюваним відповідними очікуваннями вчителів.

Гуманістично спрямований педагог повинен враховувати недопустимість негативних оцінювальних суджень на зразок тих, що містять вирази «Ти ніколи не зможеш ...», «Ти завжди все робиш неправильно ...», «Ти знову і знову помиляєшся...»

Такі «вбивчі» судження мають прямо протилежні значення в плані заохочення подальшої успішності учнів, оскільки звернені до сфери несвідомого, приймаються беззаперечно і фактично навіюють учням майбутні невдачі і програмуєть подальші неуспіхи.

Досвідченість педагога, його гуманістична спрямованість, володіння психологічними механізмами педагогічного впливу забезпечують підтримку учнів, зумовлює успіхи у навчанні, віру в свої здібності

Король О. Ю., викл. кафедри іноземних мов
факультету міжнародної економіки та менеджменту

ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКІ РЕКОМЕНДАЦІЇ У СФЕРІ ОЦІНЮВАННЯ

З метою реалізації стратегічного курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу Указами Президента України затверджена Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу. Основ-